

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy

Výroční zpráva za rok 2011

Obsah

Úvodní slovo předsedy	3
Úvodní slovo výkonné ředitelky	6
Úlohy a cíle orgánu ESMA	8
Správa orgánu ESMA	9
Cíle orgánu ESMA	10
ESMA o jeden rok dále – témata, úkoly a úspěchy	14

Úvodní slovo předsedy

S potěšením vám předkládám výroční zprávu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) za rok 2011, náš první rok činnosti.

Tento první rok byl obdobím nabitým událostmi jak pro nás, jakožto nový evropský orgán dohledu, tak pro evropské finanční trhy. Když orgán ESMA dne 1. ledna 2011 převzal svou úlohu evropského regulátora pro trhy s cennými papíry, byly tyto trhy velmi křehké a tento stav se ještě později během roku zhoršil, když evropské trhy utrpěly prudké poklesy hodnoty.

Bez ohledu na stav evropských finančních trhů však byla úloha určená orgánu ESMA jasná a já jsem přesvědčen, že jsme dostali výzvě, kterou před nás postavila Evropská unie (EU). Dosáhli jsme toho prostřednictvím dohledu nad trhy v celé EU s cílem identifikovat vznik rizik, a to v úzké spolupráci s vnitrostátními příslušnými orgány a vybudováním důsledné koordinace s našimi sesterskými institucemi, tj. Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA), Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a s Evropskou radou pro systémová rizika (ESRB). Orgán ESMA pracoval i na provádění různých nových právních předpisů týkajících se finančního trhu, které jsou určeny k řešení některých nedostatků jeho regulace a dohledu, na něž upozornila finanční krize.

Na začátku zdlouhavého procesu legislativní změny a jejího provádění dal orgán ESMA fyzickou podobu komplexní odezvě Evropy na finanční krizi, a to ve spolupráci s dalšími novými evropskými orgány a orgány dohledu na vnitrostátní úrovni. Osobně považuji zřízení orgánu ESMA za počátek nové éry našeho postupu v oblasti ochrany investorů a při zajišťování toho, abychom měli dobře fungující a stabilní trhy v celé Evropské unii. Kladná zpětná vazba a podpora, které se mi za posledních dvanáct měsíců dostalo jako předsedovi orgánu ESMA, pro mě znamenají ujištění, že při naplňování těchto cílů postupujeme správně.

Orgán ESMA pověřený tvorbou pravidel a koordinací je jediným evropským orgánem dohledu, který nyní vykonává přímé dohledové pravomoci vůči účastníkům trhu. Činí tak v zásadní oblasti dohledu nad ratingovými agenturami, které dříve nepodléhaly regulaci. Od července 2011 je orgán ESMA pro ratingové agentury v EU jediným orgánem dohledu a každá ratingová agentura, která chce v EU podnikat, musí u orgánu ESMA podat žádost o registraci. V roce 2011 orgán ESMA zaregistroval celkem šestnáct ratingových agentur, k nimž patřili hlavní aktéři na trhu, jako jsou společnosti Fitch, Moody's a Standard & Poor's, ale i celá řada dalších poskytovatelů ratingových hodnocení činných v EU. Začlenění ratingových agentur do rámce evropského dohledu je přelomovým úspěchem a základním předpokladem pro

důkladnější proces stanovování ratingových hodnocení, který může přispět k lépe fungujícím trhům. Aby zajistil trvalé dodržování nových pravidel pro transparentnost, nezávislost a vnitřní řízení ze strany ratingových agentur, provedl orgán ESMA v prosinci 2011 také své první kontroly na místě, a přestože se jedná teprve o první krok při provádění režimu dohledu nad ratingovými agenturami, stanou se tyto kontroly pravidelným prvkem naší dohledové činnosti v tomto tržním sektoru.

Jakkoli však byly ratingové agentury důležitou oblastí, na kterou se orgán ESMA ve svém úvodním roce zaměřoval, jednalo se jen o součást široké škály činností prováděných během roku. K našim hlavním úkolům patřilo řešení takových otázek, jako jsou navrhovaná pravidla tržního chování pro podniky účastnící se vysokofrekvenčního obchodování (HFT) a prodeje strukturovaných investičních fondů nebo fondů obchodovaných na burze (ETF) a práce v oblasti politik týkající se těchto nových pravidel EU, kde musí orgán ESMA zajišťovat poradenství nebo technické normy. Někdy se dokonce zdálo, že jsme regulačním orgánem i pro zkratky vyskytující se v rámci právních předpisů v oblasti cenných papírů, které s oblibou používají označení jako MiFID II, EMIR, SKIPCP, AIFMD a CRA III.

Věřím, že během roku 2011 dosáhl orgán ESMA jistého úspěchu při budování své pověsti v oblasti jednoho z našich klíčových cílů, jmenovitě aktivní účasti na posilování ochrany investorů v EU pomocí řady opatření zaměřených na podporu zdravých a odolných trhů, na nichž mají investoři informace nutné k přijímání informovaných investičních rozhodnutí. Za současných podmínek na trhu se retailoví investoři stále ženou za nejvyššími možnými výnosy, což je vede do neznámých oblastí. V reakci na rostoucí oblibu jedné skupiny takových produktů vydal orgán ESMA první varování investorům v celé EU týkající se rizik investování do produktů v cizích měnách.

Retailoví investoři nejsou jediní, kdo potřebuje ochranu, a proto když loni na podzim vznikly obavy ohledně možných účinků neověřených zpráv a prodejů na krátko, podařilo se orgánu ESMA koordinovat a harmonizovat zavedení zákazů čistých krátkých pozic ve finančních institucích na řadě evropských trhů. Kromě toho orgán ESMA vydal prohlášení o správném uplatňování účetních pravidel při řešení státního dluhu. Chtěl bych také využít této příležitosti a osobně poděkovat všem, kdo přispěli k tomu, že rok 2011 byl pro orgán ESMA úspěšný. Děkuji kolegům z vnitrostátních orgánů v EU, kteří jako členové rady orgánů dohledu v této náročné době vedli práci orgánu ESMA. Moji kolegové ze správní rady si zasluhují poděkování za svou pečlivost a úsilí, které věnují fungování orgánu, včetně vypracování víceletého pracovního programu, rozpočtu a plánu personálních zdrojů.

V neposlední řadě bych chtěl upřímně poděkovat všem zaměstnancům orgánu ESMA za jejich snahu v uplynulém roce a za vynikající kvalitu jejich práce při uskutečňování cílů ESMA, kterými jsou zlepšování ochrany investic a posilování stabilních a dobře fungujících finančních trhů v EU.

Těším se na vedení tohoto stále se rozrůstajícího týmu odhodlaných Evropanů.

Steven Maijoor

předseda

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy

Úvodní slovo výkonné ředitelky

V loňském roce došlo ke zřízení nového Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy. Jsem hrdá, že jako výkonná ředitelka mohu předložit zprávu o tomto důležitém prvním roce činnosti orgánu ESMA.

Zřizování nového evropského orgánu může být náročný úkol za jakýchkoli okolností, ale ke zřízení orgánu ESMA došlo v situaci, kdy jednak evropské finanční trhy procházely obtížným obdobím, a jednak došlo k značnému nárůstu legislativních iniciativ v návaznosti na probíhající finanční krizi. Kromě toho byla k dispozici jen velmi krátká doba od konečného rozhodnutí o zřízení orgánu ESMA a jeho partnerských evropských orgánů dohledu v září 2010 do skutečného prvního dne činnosti, kterým byl 1. leden 2011.

V prvních měsících byly hlavní činností návrh a zavádění provozního a procesního základu nového orgánu včetně rozhodovacích postupů, výběru předsedy a výkonné ředitelky, jakož i prvotních postupů v oblasti financí a lidských zdrojů. Kromě těchto počátečních správních úkolů orgán ESMA také přesunul své kanceláře na druhý břeh Seiny do nového sídla v 7. pařížském obvodu.

V prvním roce orgán ESMA úspěšně splnil mnohé ze svých nových úkolů. Hlavním úkolem bylo v přechodném období udržet vysokou úroveň provozní efektivity, aby bylo dosaženo důležitých cílů stanovených v našem náročném pracovním programu týkajících se zajišťování výstupů v oblasti politiky a zahájení přímého dohledu nad ratingovými agenturami, jakož i posilování ochrany investorů, finanční stability a činností sblížujících dohled.

Z hlediska provozního uspořádání orgán ESMA na počátku roku 2011 převzal 35 zaměstnanců z Evropského výboru regulátorů trhů s cennými papíry (CESR), ale do konce roku se tento počet zvýšil na celkových 60 a nábor byl proveden pro všechny oblasti organizace. Příchod nového předsedy a mne jakožto výkonné ředitelky na jaře, resp. v létě roku 2011 urychlil restrukturalizaci vnitřní organizace, která vedla ke vzniku řady nových divizí a oddělení, které odrážely povinnosti orgánu ESMA, jež mu ukládají právní předpisy. Na podporu nové struktury bylo třeba jmenovat pracovníky do mnoha klíčových funkcí a po dlouhém a důkladném výběrovém procesu byla pro vedení nových oblastí vybrána řada vysoce kvalifikovaných a velmi kvalitních uchazečů, kteří dříve působili ve státní správě, mezinárodních organizacích, regulačních orgánech a v soukromém sektoru. To naší organizaci od podzimu dalo silnou řídicí strukturu a podpořilo to její schopnost plnit své povinnosti.

Jako agentura EU musí orgán ESMA zajistit, aby se jeho postupy týkající se financí, veřejných zakázek a jiných správních oblastí řídily přísnými pravidly, která stanoví právní předpisy EU. Organizace úspěšně zavedla účetní systém EU (ABAC) a přepracovala své stávající interní postupy tak, aby zajistila soulad s těmito novými pravidly. První roční účetní závěrka orgánu ESMA za rok 2011, která je k dispozici v příloze B této zprávy, ukazuje, že naše výdaje za rok 2011 byly o 20 % nižší, než stanovil rozpočet, což je v prvním období činnosti nového subjektu EU dobrý výsledek. Oblastí, ve které naše činnost zaostala za plánem, byly informační technologie, kde zpoždění značné části legislativního programu činnosti znamenalo, že v roce 2011 bylo možné zahájit méně projektů, než bylo původně plánováno.

Chtěla bych se připojit k Stevenovi a k jeho poděkování všem zaměstnancům orgánu ESMA za tvrdou práci, odhodlání a za jejich mimořádný individuální a kolektivní přínos pro úspěšný první rok orgánu ESMA. Obzvláště bych chtěla poděkovat těm, kteří během přechodného období tak usilovně pracovali na budování nové organizace a byli svědky jejího růstu během roku 2011. Moje zvláštní poděkování si zaslouží Carlo Comporti, který z orgánu ESMA odešel na konci roku 2011, ale ke zřízení organizace významně přispěl.

Verena Ross

výkonná ředitelka

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy

Úlohy a cíle orgánu ESMA

Posláním orgánu ESMA je posílit ochranu investorů a podporovat stabilní a dobře fungující finanční trhy v Evropské unii (EU). Jako nezávislá instituce orgán ESMA tohoto cíle dosahuje tak, že vypracovává jednotný soubor pravidel pro finanční trhy v EU a zajišťuje jeho důsledné uplatňování v celé EU. Orgán ESMA přispívá k regulaci podniků poskytujících finanční služby s celoevropským dosahem, a to buď prostřednictvím přímého dohledu, nebo prostřednictvím aktivní koordinace činností vnitrostátního dohledu.

Organizační charakteristiky orgánu ESMA

Následujících šest charakteristik popisuje orgán ESMA a způsob, jakým plní své poslání a cíle:

- **evropský:** při plnění svých úkolů jedná orgán ESMA v zájmu EU. Organizace odráží rozmanitost EU;
- **nezávislý:** orgán ESMA je nezávislý na orgánech EU, vnitrostátních orgánech a účastnících finančního trhu;
- **spolupracující:** orgán ESMA spolu s vnitrostátními orgány tvoří síť orgánů dohledu nad finančními trhy v EU. Spolupracuje se všemi příslušnými evropskými institucemi, včetně Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB), a s regulátory mimo EU;
- **odpovědný:** rozhodování orgánu ESMA je transparentní a orgán vůči svým zúčastněným subjektům jedná otevřeně a podporuje účast všech zainteresovaných stran. Organizace je odpovědná Evropskému parlamentu, Evropské radě, Evropské komisi a širší veřejnosti;
- **profesionální:** orgán ESMA usiluje o vynikající odbornou úroveň, a proto zaměstnává vysoce kvalitní zaměstnance s důkladnou technickou odborností, znalostmi a zkušenostmi v oblasti finančních trhů a dodržuje řádnou praxi a postupy a
- **efektivní:** orgán ESMA využívá své zdroje účinně s cílem maximalizovat svůj dopad při podpoře ochrany investorů a stabilních a dobře fungujících trhů v EU.

Správa orgánu ESMA

Správu orgánu ESMA zajišťují dva hlavní rozhodovací orgány: rada orgánů dohledu a správní rada. Orgán ESMA má předsedu zaměstnaného na plný úvazek, Stevena Maijooora, a výkonnou ředitelku, Verenu Rossovou. Předseda i výkonná ředitelka sídlí v prostorách orgánu ESMA v Paříži, jejich funkční období činí pět let a může být jednou prodlouženo. Předseda odpovídá za přípravu práce rady orgánů dohledu a předsedá zasedáním rady orgánů dohledu i správní rady. Rovněž zastupuje orgán ESMA navenek.

Výkonná ředitelka je odpovědná za každodenní řízení orgánu včetně personálních otázek, za přípravu a provádění ročního pracovního programu, za vypracování předběžného návrhu rozpočtu orgánu a přípravu činnosti správní rady.

Rada orgánů dohledu ESMA

Rada orgánů dohledu se skládá z vedoucích představitelů 27 vnitrostátních orgánů, s pozorovateli z Evropské komise, orgánů EBA a EIOPA a Evropské rady pro systémová rizika. Kromě toho byly do role stálých pozorovatelů přizvány Norsko, Island a Lichtenštejnsko¹. Rada vede činnost orgánu ESMA a má rozhodovací odpovědnost ve věci přijímání stanovisek orgánu ESMA, obecných pokynů a doporučení, přijímání rozhodnutí a vydávání technických norem a poskytování poradenství pro orgány EU.

Členy rady a shrnutí jejich zasedání lze nalézt na internetových stránkách orgánu ESMA: www.esma.europa.eu/bos.

Správní rada orgánu ESMA

Správní radu tvoří šest členů zvolených z rady orgánů dohledu jejími členy. Steven Maijoor, předseda orgánu ESMA, je také členem správní rady, které předsedá. Výkonná ředitelka a zástupce Evropské komise (EK) se účastní jako členové bez hlasovacího práva (vyjma toho, že EK má hlasovací právo v rozpočtových záležitostech).

Hlavní úlohou správní rady je zaměřovat se na otázky řízení orgánu, například na přípravu víceletého pracovního programu, rozpočet a personální zdroje.

¹ Lichtenštejnský orgán pro finanční trh podal k orgánu ESMA žádost poté, co lichtenštejnský parlament přijal zákon o změně zákona o orgánu pro finanční trh, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2011. Zákon o orgánu pro finanční trh tvoří právní rámec spolupráce a výměny informací mezi orgánem pro finanční trh a jeho zahraničními protistranami. Zákon o orgánu pro finanční trh podstatně změnil mechanismy pomoci, kterou může orgán pro finanční trh nabídnout za účelem dodržování mezinárodních norem v oblasti dohledové spolupráce a výměny informací, například mnohostranného memoranda o porozumění s orgánem ESMA a právních předpisů EU.

Členy rady a shrnutí jejich zasedání lze nalézt na webových stránkách orgánu ESMA: www.esma.europa.eu/mb.

Skupina subjektů působících v oblasti cenných papírů a trhů při orgánu ESMA

Podle zakládajícího nařízení orgánu ESMA byla na podporu konzultací se subjekty působícími v oblastech souvisejících s úkoly orgánu ESMA zřízena skupina subjektů působících v oblasti cenných papírů a trhů. Orgán ESMA je povinen konzultovat se skupinou své návrhy obecných pokynů a technické normy. Třicet členů skupiny se poprvé sešlo v červenci 2011 a bylo orgánem ESMA jmenováno na dobu dvou a půl roku po veřejné výzvě k vyjádření zájmu. Tito členové zastupují účastníky finančního trhu a jejich zaměstnance, spotřebitele a jiné retailové uživatele finančních služeb a malé a střední podniky.

V roce 2011 skupina zvolila svým předsedou Guillauma Prache, zástupce spotřebitelů. Nápomocní mu jsou společní místopředsedové Peter de Proft, zástupce uživatelů finančních služeb, a Judith Hardtová, zástupkyně účastníků finančního trhu. Skupina v roce 2011 uspořádala tři plenární zasedání a shrnutí jejich zasedání lze nalézt na této adrese: www.esma.europa.eu/smsg.

Cíle orgánu ESMA

Řádná a efektivní regulace trhů s cennými papíry je klíčem pro růst, integritu a účinnost finančních trhů a ekonomiky Evropské unie. Efektivní regulace je nepostradatelným faktorem při zajišťování a udržování důvěry mezi účastníky trhu. S cílem podpořit tyto podmínky byl orgán ESMA zřízen jako nezávislý orgán v EU, který má zlepšit harmonizaci pravidel i postupů dohledu.

Aby dosáhl harmonizovaných pravidel a jejich provádění v celé Unii, slouží orgán ESMA jako normalizační subjekt v oblasti právních předpisů týkajících se cenných papírů a poskytuje technické poradenství, je-li k tomu zmocněn Komisí. Zastává též důležitou úlohu v přímém dohledu nad finančními aktéry s celoevropským dosahem, jako jsou nyní ratingové agentury nebo v budoucnosti registry obchodních údajů.

Výroční zpráva orgánu ESMA je důležitým nástrojem při zajišťování odpovědnosti ve věci výsledků orgánu v porovnání s jeho cíli a ročním pracovním programem. S cílem usnadnit pochopení úlohy orgánu ESMA bylo stanoveno šest cílů, k nimž jeho práce přispívá, a to jmenovitě:

Dohled

Přímé dohledové pravomoci orgánu ESMA se v současné době zaměřují na jedinou skupinu účastníků finančních trhů, konkrétně na ratingové agentury. Od 1. července 2011 je orgán ESMA odpovědným subjektem, pokud jde o registraci ratingových agentur a dohled nad nimi v Evropské unii. Kromě toho nová nařízení EU doplnila do mandátu orgánu ESMA budoucí přímé dohledové pravomoci týkající se registrů obchodních údajů.

Při provádění dohledu nad účastníky finančního trhu s dosahem v celé Evropské unii, které mohou mít dopad na integritu finančních trhů EU, orgán ESMA přispívá k řádným a bezpečným finančním trhům, a tím podporuje ochranu investorů.

Jednotný soubor pravidel

Ve své úloze normalizačního subjektu orgán ESMA pracuje na vytvoření harmonizovaných regulačních technických norem v různých oblastech regulace cenných papírů. Přípravou těchto norem orgán ESMA přispívá k budování jednotného souboru pravidel EU použitelného na všechny účastníky trhu a k vytváření rovných podmínek v celé Unii. Jednotný soubor pravidel podpoří zvýšení kvality a jednotnosti vnitrostátního dohledu, zlepšenou a důslednou ochranu investorů v celé Unii a posílenou kontrolu nad skupinami působícími přeshraničně.

Sbližování

Orgán ESMA byl zřízen s cílem pomoci podporovat sbližování v oblasti dohledu, a tím snižovat regulatorní arbitráž vyplývající z odlišných postupů dohledu, jelikož ty mohou ohrozit nejen integritu, účinnost a řádné fungování trhů, ale v konečném důsledku i finanční stabilitu.

Aby podpořil spravedlivé a vyvážené postupy dohledu, provádí orgán ESMA srovnávací hodnocení stávajících právních předpisů EU v oblasti regulace cenných papírů. Kromě toho má orgán ESMA řadu nástrojů, kterými dosahuje sbližování regulace, včetně vydávání stanovisek a v krajním případě postupu při porušení práva Unie.

Cílem orgánu je využít své práce v oblasti sbližování i k motivaci svých činností v jiných oblastech pracovního programu, včetně zlepšování jednotného souboru pravidel prostřednictvím vydávání obecných pokynů a doporučení v oblastech, kde existují rozdíly při uplatňování, a prostřednictvím poradenství Komisi týkajícího se oblastí, které případně vyžadují revidované právní předpisy pro sladění postupů dohledu.

Ochrana investorů

Nařízením, kterým byl zřízen orgán ESMA, přisoudilo orgánu vedoucí úlohu při prosazování průhlednosti, jednoduchosti a spravedlivých podmínek na trzích s cennými papíry pro spotřebitele finančních produktů či služeb. S cílem zajistit, aby měli investoři stejnou úroveň ochrany bez ohledu na místo prodeje nebo prodávaný produkt, orgán ESMA shromažďuje a analyzuje spotřebitelské trendy a podává o nich zprávy, přičemž podporuje iniciativy v oblasti finanční gramotnosti i vzdělávání a přispívá ke zlepšování společných pravidel pro zveřejňování údajů.

Je důležité, aby orgán ESMA sledoval nové i stávající finanční činnosti, protože tak bude moci posoudit, zda přijmout obecné pokyny a doporučení s cílem podpořit bezpečné a odolné trhy s cennými papíry, a bude moci zajistit zlepšování ochrany investorů v celé Unii.

Pokud orgán ESMA zjistí produkty, které mohou svou podstatou představovat závažné ohrožení investorů, zváží vydání varování. Jestliže současné legislativní návrhy vstoupí v platnost, bude orgán ESMA moci v krajním případě dočasně zakázat určité produkty. V rámci své činnosti v této oblasti se orgán ESMA bude zaměřovat na zajišťování toho, aby finanční informace poskytované účastníky trhu investorům byly jasné, srozumitelné a v souladu se stávajícími pravidly.

Finanční stabilita

Aby mohl orgán ESMA přispívat k zajištění finanční stability trhů s cennými papíry v EU, je naprosto nezbytné, aby soustavně analyzoval trendy a včasné fázi identifikoval možná rizika a slabá místa na mikrobezpečnostní úrovni v mezinárodním měřítku a napříč odvětvími. Aby toho dosáhl, bude orgán ESMA provádět ekonomické analýzy evropských trhů s cennými papíry a modelovat dopad potenciálního vývoje trhů.

Orgán ESMA bude pravidelně a v případě nutnosti i v jednotlivých konkrétních případech o svých zjištěních informovat ostatní instituce v rámci evropského systému orgánů finančního dohledu, ostatní evropské orgány dohledu a Evropskou radu pro systémová rizika. Seskupení mikrobezpečnostních údajů shromážděných na úrovni dohledu je klíčem k identifikaci nárůstu možných rizik na makroúrovni pro hospodářství jako celek. Proto bude zásadní pravidelně informovat všechny potřebné subjekty rozhodování, na úrovni EU včetně Výboru pro finanční služby (FSC) a diskusního stolu pro finanční stabilitu pořádaného Hospodářským a finančním výborem (EFC-FST), kterým bude orgán ESMA zasílat své pravidelné zprávy.

Organizační uspořádání

Aby mohl orgán ESMA plnit své četné úkoly normalizačního subjektu a orgánu dohledu, musí jako agentura EU pracovat efektivně a účinně, protože je povinen dodržovat plný rozsah pravidel a postupů EU. Orgán ESMA se snaží být transparentní a odpovědnou organizací a tato výroční zpráva je důležitým nástrojem při vysvětlování toho, jak orgán ESMA tyto cíle naplňuje, a prokazuje jeho odpovědnost vůči orgánům EU a veřejnosti obecně.

ESMA o jeden rok dále – témata, úkoly a úspěchy

První rok činnosti orgánu ESMA se vyznačoval třemi hlavními motivačními prvky: dále se vyvíjející reakcí na finanční krizi, pokračováním programu regulační změny a prováděním dohledu nad ratingovými agenturami. Na pozadí obtížné situace na trzích převzal orgán ESMA svou klíčovou koordinační úlohu v dohledu nad trhy v EU, která zahrnovala aktivní sledování vývoje a rizik a koordinaci kroků vnitrostátních příslušných orgánů, zejména pokud jde o prodeje na krátko, finanční výkaznictví, tržní mikrostruktury a zúčtování a vypořádání obchodů.

Orgán ESMA se také rychle ujal své úlohy normalizačního subjektu EU pro trhy s cennými papíry, pokud jde o všechny nové nebo v brzké době revidované právní předpisy. Ty se zabývaly trhy (směrnice MiFID), jejich infrastrukturou (nařízení o infrastruktuře evropských trhů), transparentností (směrnice o transparentnosti, směrnice o prospektu cenných papírů, standardy IFRS) a řádným fungováním (prodeje na krátko, směrnice o zneužívání trhu), pravidly pro účastníky finančního trhu, například ratingové agentury (nařízení o ratingových agenturách II a III) a investiční fondy (SKIPCP, směrnice o správcích alternativních investičních fondů).

Orgán ESMA se nadále snažil usnadňovat sdílení zkušeností a osvědčených postupů mezi vnitrostátními orgány dohledu, zejména v oblasti dohledu nad trhy, ale také v oblastech, jako jsou prospekty cenných papírů a nabídky převzetí. Orgán ESMA navázal pevné a úspěšné pracovní vztahy s ostatními evropskými orgány dohledu, a to jak na dvoustranné úrovni, tak prostřednictvím společného výboru, a s Evropskou radou pro systémová rizika.

Zaměření na dohled na ratingovými agenturami a související politiku a ochranu investorů

V otázce hlavního regulačního cíle orgánu ESMA, který spočívá v budování řádného dohledu nad účastníky trhu v celé EU, bylo brzy dosaženo pokroku, když se orgán v červenci 2011 stal jediným orgánem dohledu nad ratingovými agenturami v Evropě. Orgán spolu s vnitrostátními orgány dohledu do konce roku zaregistroval celkem patnáct ratingových agentur, včetně klíčových aktérů, jako jsou DBRS, Fitch, Moody's a Standard & Poor's. Po jejich registraci provedl orgán ESMA na konci roku 2011 první kontroly na místě, jejichž cílem bylo zkoumat, zda ratingové agentury dodržují požadavky stanovené v nařízení o ratingových agenturách.

Velká část zdrojů orgánu ESMA byla věnována novému vývoji politik v oblasti požadavků na obchodování podle směrnice MiFID, kdy orgán ESMA posuzoval soulad tří nových návrhů na prominutí požadavků na transparentnost před uzavřením obchodu podle směrnice MiFID, zveřejnil své konečné stanovisko k automatizovanému vysokofrekvenčnímu obchodování (HFT) a pokračoval ve své práci týkající se komodit a všech aspektů probíhajícího procesu

přezkumu směrnice MiFID. Pokud jde o problematiku týkající se doby po uzavření obchodu, orgán ESMA na základě regulačního plánu, který stanovila skupina G20, provedl přípravné práce na navrhovaných technických normách pro regulaci OTC derivátů, ústředních zúčtovacích protistran a registrů obchodních údajů (nařízení o infrastruktuře evropských trhů – EMIR). V odvětví správy fondů orgán ESMA na základě klíčových směrnic o SKIPCP a o správcích alternativních investičních fondů vypracoval podrobná pravidla pro správce alternativních investičních fondů, připravil praktická opatření pro pozdější provádění směrnice SKIPCP IV a začal zkoumat otázku fondů obchodovaných na burze a strukturovaných SKIPCP s cílem zajistit, aby pro všechny fondy existovala stejná úroveň ochrany investorů a transparentnosti produktů.

Dalším důležitým tématem v programu činnosti orgánu ESMA v roce 2011 bylo zajištění správné úrovně transparentnosti prostřednictvím vysoce kvalitních informací. Znamenalo to sledovat a prosazovat stanovisko orgánu k této problematice ve vztahu ke komunitě mezinárodního finančního výkaznictví a mezinárodním normalizačním orgánům. Při plnění této úlohy orgán ESMA přispěl k rozvoji Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) a vydal stanoviska k problematice týkající se účetnictví, například uplatňování IFRS při řešení státního dluhu.

Vedle této důležité politické úlohy orgán ESMA pokračoval ve své práci při sdílení zkušeností a podpoře diskusí mezi vnitrostátními orgány dohledu na téma dohledu nad trhem a záležitostí týkajících se směrnic o prospektu cenných papírů a transparentnosti, nabídek převzetí atd. Orgán ESMA také pokročil ve své společné práci s ostatními evropskými orgány dohledu a s Evropskou radou pro systémová rizika.

Vedle posilování ochrany finančních spotřebitelů prostřednictvím dodatečných pravidel a požadavků na zprostředkovatele a správce fondů orgán ESMA vydal i své první celoevropské varování určené investorům ve věci konkrétního produktu, které se týkalo cizích měn. Jeho účelem bylo varovat a informovat investory o rizicích, která takové produkty mohou obsahovat.

ESMA jako agentura EU

Kromě toho, že se soustředil na svou úlohu v oblasti politiky a dohledu, rozvíjel orgán ESMA i svou vnitřní organizaci. Tato činnost zahrnovala základní a prováděcí pravidla a postupy, které měly umožnit, aby správa orgánu ESMA řádně fungovala a plnila své povinnosti dle záměru v zakládajícím nařízení. K obsaženým oblastem patřily finance, lidské zdroje, informační systémy (IT) a logistika.

Orgán ESMA navrhl a provedl svá organizační pravidla a postupy s cílem sladit je s požadavky EU – například pravidla pro veřejné zakázky, platby a nábor. Spolu s dalším budováním jeho infrastruktury tyto postupy podpořily růst orgánu ESMA z 35 zaměstnanců v lednu 2011 na 100 zaměstnanců na konci roku 2012. Příchod nového předsedy a výkonné ředitelky na jaře, resp. v létě roku 2011 urychlil restrukturalizaci vnitřní organizace, která vedla ke vzniku řady nových divizí a oddělení, které odrážely povinnosti orgánu ESMA stanovené právními předpisy.

Orgán ESMA v prvních několika měsících své činnosti úspěšně zavedl účetní systém EU (ABAC) a vytvořil potřebné finanční postupy, aby mohl dodržovat pravidla EU při plánování budoucích výdajů a provádění plateb. Aby mohl orgán ESMA pracovat, musí být také provedeny postupy pro zadávání veřejných zakázek a při jakémkoli výběru zhotovitelů musí být dodržovány přísné a transparentní procesy.

V polovině roku 2011 orgán ESMA přestěhoval své kanceláře v Paříži do nového sídla na adrese Rue de Grenelle 103. Stěhování bylo nutné, aby bylo možné umístit rostoucí počet zaměstnanců, ale také zvýšit počet zasedacích místností pro setkání s vnitrostátními příslušnými orgány a externími subjekty, například pro otevřená slyšení. Stěhování představovalo pro mladou organizaci, jakou orgán ESMA je, náročný logistický úkol, proběhlo však bez jakéhokoli narušení provozu.

Každodenní logistické problémy rychle rostoucí organizace byly značné, zvláště pokud jde o informační technologie. Kromě toho orgán ESMA nadále provozoval databázi EU pro zprávy o transakcích a vyvinul úspěšné IT řešení pro zveřejňování historických ratingových hodnocení vydaných ratingovými agenturami. Pokrok v řadě dalších IT projektů byl oproti očekáváním pomalejší v důsledku značných prodloužení legislativních procesů, například v oblasti OTC derivátů.